

Árni Olafson við bretar í dag:

Tit eiga útspælið

-Vit vóna at síggja nakað áhugavert frá mótpartinum, sum eisini eigur útspælið. Hetta sigur leiðar-in í føroysk/donsku samráðingarnevndini, Árni Olafson, nú samráðingar verða í Havn í dag um markið millum Føroyar og Bretland.

Hann sigur seg vænta eina avkláring í hesum árinum, um tað verður ein samráðingarloysn ella um neyðugt verður at fara til dómstólin í Haag við málinum. Hvørgin parturin er í lýtuni fegin um at fara til Haag. Árni Olafson sigur, at føroyingar higartil hava verið varnir við sínum útspøl-um. -Vit vilja treyðugt lata nakað frá okkum, sum sannlíkt hevði fallið okkum í lut við dómstólin. Sosialurin hevur prátað við hann.

-Vit vóna at síggja nakað áhugavert frá mótpartinum, tí hann eigur útspælið.

Hetta sigur Árni Olafson, formaður í føroysku/donsku nevndini, sum samráðist við bretar um markið.

Eitt nýtt samráðingarum-far byrjar í Havn í dag og heldur møgulega fram í morgin, um so er, at partarnir hava nógva at tosa um.

Hesa seinastu tíðina hava umboð fyri fleiri oljufeløg vitjað í Føroyum. Tey hava greitt frá egnum royndum og ynskjum umfram at tey hava fingið at vita, hvat føroyskir myndugleikar fyrstaka sær á oljuøkinum.

Tað visir seg, at feløgini í spenningi biða eftir, at lógarkarurin skal verða klárur, soleiðis at øki kunnu bjóðast út.

Feløgini dylja ikki fyri, at økini tey vónandi sleppa at leita eftir olju í, eru tey økini, sum liggja tætt upp at verandi miðlinu, tvs. at tað eru nettup somu øki, sum bretar og føroyingar eru ósamdir um.

Kravdu nóg

Upprunliga kravdu bretar

at fáa ognarrættin til ein stóran part av føroyska landgrunninum. Hetta kom fyrstu ferð fram fyri fáum árum síðani, tá táverandi danski uttanríkisráðharrin, Uffe Ellemann-Jensen á tíðindafundi í Føroyum langaði út eftir bretska stjórnini, tí hon hevði gjørt krav upp á so stóran part av føroyska landgrunninum, at tú higani kundi spýta inn á land.

Árni Olafson, sum hevur verið við í marknasamráð-ingunum øll árin og sum seinastu tvey árin hevur verið leiðari í nevndini fer á fund í Tingansi í góðum treysti, hóast partarnir enn eru langt frá hvørjum øðrum.

Hann veit eins væl og bretarnir, at kunnu partarnir ikki samráðast til eina semju, so er dómstólin í Haag einasti útvegur. Og hvønn veg ein dómur har fer at bera veit eingin.

Árni Olafson viðgongur fyri Sosialinum, at hetta er eingin løtt uppgáva. Tí bretska krøvini fevna m.a. júst um tær leiðir, sum oljufeløgini halda vera mest áhugaverd - í lýtuni, men

leggur tó aftrat, at tað oftani hevur víst seg, at oljan verður funnin, har ein minst hevði roknað við tí.

Tað, sum skapar trupulleikarnar í hesum máli, er tað, at bretar vilja bæði vestur og norður um verandi miðlinu.

Vit spurdu Árna Olafson, um ikki føroyska stóðan er torfør, tí hvussu nógva vit enn fáa bretar at slaka frá sínum upprunliga kravi, so fer eitt endaligt minimums-krav í hvussu so er at fevna um júst tey øki ella týðandi part av teimum, sum oljufeløgini í dag halda eru mest sannlíkt at goyma olju. Tvs. hvussu nógva bretar enn slaka, so fara teir avstað við tí "besta" bitanum, sum ein kann finna sær, at eitt minstakrav fevnir um!

-Tað er greitt. Og tað er m.a. hetta, sum er við til at gera tað so trupult at finna eina loysn.

-Nú situr tú eisini í oljuráðleggingarnevndini og kemur har í samband við tey ymsu oljufeløgini og fær tann vegin eina hóming av, hvørji øki eru áhuga-verd. Heldur tú, út frá hesum upplýsingum, at tað

kanska hevði verið frægtast at latið ein dómstól tikið sær av málinum og so vónað, at hann fór at geva okkum eina betri loysn enn ein avtala við bretar sjálvar?

-Vit royna alla tíðina at hava í huganum, hvat alternatívið til eina samráð-ingarloysn er, og her er tað sjálvandi spurningurin um Haag-dómstólin.

Hevði tú kunnað vitað loyst, soleiðis at tey kunnu søkja um lisens í júst teimum økjum, sum tey halda vera mest áhugaverd.

Árni Olafson visir annars á, at ein partur av arbeid-inum hjá oljuráðleggingarnevndini er at gera eina met-ing av stóðini, tá tilfarið frá Western er tulkað og kunna siga, hvørji øki eru mest áhugaverd. Ikki fyrr enn ein hevur ta metingina kann ein døma um, hvussu nógva, ið øki við góðum leitarglík-indum fella saman við økj-um, sum eru umstrídd.

-Fáa vit ikki stórar trupulleikar, tá vit finna fram til, at tey bestu økini júst eru tey umstríddu?

-Jú um tað verður gald-andi. Tað er eisini so, at oljufeløgini vilja helst brúka pengar, har tað er tryggast og mest sannlíkt at finna olju. Men segan visir eisini, at nógva av teimum mest áhugaverdu fund-unum eru gjørd, har ein ikki roknaði við tí.

-Tað má vera uppgávan hjá okkara politikarum alla tíðina av vega tað mest sannlíka úrslitið av einum dómi upp imóti tí tilboði, sum liggur á borðinum frá báðum partum.

Árni Olafson heldur framvegis ikki, at partarnir enn hava úttømt allar møgu-leikar fyri at finna eina semju.

Hann skilur væl, at oljufeløgini fegin síggja málið loyst, soleiðis at tey kunnu søkja um lisens í júst teimum økjum, sum tey halda vera mest áhugaverd.

Árni Olafson visir annars á, at ein partur av arbeid-inum hjá oljuráðleggingarnevndini er at gera eina met-ing av stóðini, tá tilfarið frá Western er tulkað og kunna siga, hvørji øki eru mest áhugaverd. Ikki fyrr enn ein hevur ta metingina kann ein døma um, hvussu nógva, ið øki við góðum leitarglík-indum fella saman við økj-um, sum eru umstrídd.

-Fáa vit ikki stórar trupulleikar, tá vit finna fram til, at tey bestu økini júst eru tey umstríddu?

-Jú um tað verður gald-andi. Tað er eisini so, at oljufeløgini vilja helst brúka pengar, har tað er tryggast og mest sannlíkt at finna olju. Men segan visir eisini, at nógva av teimum mest áhugaverdu fund-unum eru gjørd, har ein ikki roknaði við tí.

Avkláring í ár

Uppá fyrspurning um vit eru komin á eitt týðandi vegamót í samráðingunum við bretar sigur Árni Olafson, at hvør fundur er eitt nýtt vegamót. Ein kemur eitt sindur longur móti eini avkláring á hvørjum fundi.

Hann heldur, at hvørjig av partunum er fegin um at skula fara til dómstólin við málinum.

-Stendur tað ikki nógva á tykkum, sum samráðast, nú eitt mistak frá tykkara síðu kann gera, at bretar koma at eiga kanska tær ríkastu oljuleiðirnar millum Føroyar og Hetlandsrennuna?

-Tað er rætt og tí eru vit eisini sera varnir við okkara útspølum. Vit vilja treyðugt lata nakað frá okkum, sum sannlíkt hevði fallið okkum í lut við dómstólin.

-Er tað so, at tit við út-spæli tykkara longu hava givið bretska rættin til ein part av teimum økjum við miðlinu, sum í dag verða mett at vera mest áhugaverd?

-Vit hava jú síðani 1977 havt standandi í kortinum, hvar vit halda tann rætta miðlinu er. Tað er greitt, at tað var einki at samráðast um, um vit bara tvíhildu um hana.

Stóðan er tann, at bretar hava eina aðra uppfatan av miðlinu, tá talan hevur verið at koma fram til fiski-markið millum londini.

Væl nógur við fundir við oljufeløg

Árni Olafson stendur ikki bert á odda fyri teimum samráðingum, sum eru vit bretar. Hann er eisini odda-maðurin í oljuráðleggingarnevndini og veit tí júst, hvat oljufeløgini halda um møguleikarnar at finna olju við Føroyar.

Hann er væl nógur við teir fundir, sum hava verið í seinastuni við bæði BP, Atlantic Margin Group, Amerada Hess og Chevron. Tað er rættliga umráð-andi at vita, hvør eins mót- og medspælari er, hvussu teir hugsa og hvat teir meina um stóðuna.

Árni Olafson heldur ikki, at ávis oljufeløg so sum eitt nú BP fegin síggja eina bretska loysn av markna-ósemjuni.

-Eg haldi, at øll oljufeløgini bert eru hugað fyri at vita, hvør eigur hvat, og hvørjum treytum tey kunnu arbeida undir. Tey vilja hava skipað viðurskipti. Og her hvílir so ein stór ábyrgd á okkum og tí bretska stjórnini at skapa skipað viðurskipti í t hvíta økinum, so feløgini fáa arbeiði.

Árni Olafson hevur ikki í lýtuni nakað endaligt boð upp á, nær ein semja fæst ella ikki.

Men hann heldur, at ein avkláring, um tað kann finnast ein samráðingar-loysn ella ikki, fer at koma áðrenn hetta árið er heilt av.

Skal málið so fyri ein dómstól so fer tað at taka fleiri ár, kanska eina fjóra, áðrenn ein endalig loysn fýrliggur.

Framhald á síðu 21

Árni Olafson hevur út at gera í hesum døgum, sum formaður í oljuráðleggingarnevnd og leiðari av samráðingarnevnd. Her hevur oljuráðleggingarnevndin fund við umboð fyri BP, mynd jan